ΜΟΝΗ ΣΑΒΒΑΘΙΑΝΩΝ

Ονομαστό μοναστήρι που βρίσκεται σε μια περιοχή εξαιρετικής ομορφιάς, με πελώρια δέντρα και άγρια βλάστηση, με ωραία θέα που ξυπνά πολλές μνήμες από παλαιότερες εποχές. Η απόσταση του από το Ηράκλειο είναι 20 χιλιόμετρα και βρίσκεται στα νοτιοδυτικά του χωριού Ρογδιά. Επί Βενετοκρατίας ήταν σπουδαίο μοναστήρι. Φαίνεται να κυριαρχούσε ανάμεσα σε πολλά άλλα μικρότερα μοναστικά κέντρα της ευρύτερης περιοχής. Πολλά απ' αυτά βρίσκονταν στην παραλία, με πιο χαρακτηριστικό το παράδειγμα της Μονής Αγίας Πελαγίας που βρισκόταν στον ομώνυμο σημερινό παραλιακό οικισμό. Η Αγία Πελαγία παρέμεινε για πολλούς αιώνες φημισμένο προσκύνημα. Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας γινόταν εκεί ένα από τα μεγαλύτερα πανηγύρια της Κρήτης. Ως κέντρο της ορθόδοξης λατρείας και κοιτίδα της μοναστικής παράδοσης στην ευρύτερη περιοχή θα πρέπει να θεωρείται ο σπηλαιώδης ναός του Αγίου Αντωνίου, που βρίσκεται πολύ κοντά στο μοναστήρι των Σαββαθιανών. Στη Μονή Σαββαθιανών ζωγραφίστηκε πριν από το 1770 μία εικόνα μεγάλης καλλιτεχνικής αξίας. Πρόκειται για την εικόνα "Μέγας ει Κύριε" που πανομοιότυπό της υπάρχει και στη Μονή Τοπλού και είναι έργα του ίδιου ζωγράφου: του Ιωάννη Κορνάρου. Μέχρι πριν από λίγα χρόνια ήταν γνωστή μόνον η εικόνα του Τοπλού. Για την εικόνα των Σαββαθιανών υπήρχε η πληροφορία από παλαιό χειρόγραφο, αλλά όλοι πίστευαν ότι η ίδια η εικόνα είχε χαθεί. Το 1991 οι καλόγριες παρέδωσαν στην αρχαιολογική υπηρεσία μίαν εικόνα κατάμαυρη και ξεφτισμένη από τον χρόνο. Ο προσεκτικός καθαρισμός της αποκάλυψε τμήματα της πολυπρόσωπης ωραίας εικόνας του Ιωάννη Κορνάρου! Μετά το 19ο αιώνα ο αριθμός των μοναχών άρχισε να μειώνεται και μετά το 1945 εγκαταστάθηκαν εκεί καλόγριες από γυναικεία μονή της Πελοποννήσου. Οι καλόγριες αντικατέστησαν τους γέροντες μοναχούς. Σήμερα το μοναστήρι έχει 16 μοναχές.

